

Nieuw leven in de Lus van Linne

Richtlijnen Roermond

VASTGESTELD DOOR DE RAAD VAN DE GEMEENTE ROERMOND

DD. 11 FEBRUARI 2010

1. HOOFDPUNTEN VAN HET MER

Ballast Nedam Grondstoffen B.V. heeft het voornemen om een herinrichting uit te voeren in de Lus van Linne, een meander in de Maas nabij Roermond. De herinrichting moet leiden tot de realisatie van ruim 200 hectare dynamische riviernatuur en zal bijdragen aan hoogwaterbescherming. Voor de herinrichting is wijziging van het bestemmingsplan van de gemeente Roermond nodig en zullen onder andere vergunningen nodig zijn inzake de Ontgrondingenwet en de Wet beheer rijkswaterstaatwerken (Wbr). Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Roermond treedt op als coördinerend bevoegd gezag.¹

De Commissie voor de m.e.r. (hierna 'de Commissie') beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport (MER). Dat wil zeggen dat voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming het MER in ieder geval onderstaande informatie moet bevatten:

- Inzicht in de mate waarin het voornemen en de alternatieven voldoen aan de meervoudige doelstelling:
 - de meerwaarde voor behoud en ontwikkeling van natuur in het plangebied ten opzichte van de referentiesituatie, waarin de Ecologische Hoofdstructuur wordt gerealiseerd conform het vigerende beleid;
 - de bijdrage aan de doelstellingen voor hoogwaterbescherming die voortkomen uit de Integrale Verkenning Maas (IVM2).
- Een publieksvriendelijke samenvatting van het MER, voorzien van overzichtelijk en 'leesbaar' kaartmateriaal.

In de volgende hoofdstukken geeft de Commissie in meer detail weer welke informatie in het MER moet worden opgenomen. De Commissie bouwt in haar advies voort op de startnotitie. Dat wil zeggen dat in dit advies niet wordt ingegaan op de punten die naar de mening van de Commissie in de startnotitie voldoende aan de orde komen.

2. ACHTERGROND, BELEID EN BESLUITVORMING

2.1 Achtergrond en doelstellingen

De aanleiding en voorgeschiedenis van het voornemen zijn beschreven in de startnotitie. Neem dit over in het MER en geef aan welke belangen en ambities er spelen in relatie tot het voornemen.

De doelstellingen en uitgangspunten voor het voornemen zijn in hoofdstuk 3 van de startnotitie beschreven. Daarbij is geen onderscheid gemaakt in hoofd- en nevendoelestellingen. Het is wenselijk om de doelen in het MER zo te be-

¹ Voor de samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens, zie bijlage 1 bij dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via www.commissiemer.nl onder *adviezen*.

schrijven dat ze in twee stadia in het planvormingsproces een rol kunnen vervullen:

- bij de afbakening van te beschrijven alternatieven en het verhelderen waarom andere oplossingsrichtingen buiten beschouwing worden gelaten;
- bij de rangschikking van alternatieven op doelbereik.

De Commissie adviseert in het MER aan te geven wat het minimaal te behalen niveau van doelbereik is en wat daar als ambitie nog aan kan worden toegevoegd (minimumniveau/ambitieniveau). Dit geeft de bandbreedte aan oplossingsrichtingen (alternatieven) aan en maakt duidelijk welke afwegingen en keuzes gemaakt moeten worden. Mogelijk ontstaat bij de ontwikkeling van alternatieven spanning tussen de verschillende doelstellingen (en andere uitgangspunten). Dit betekent dat het noodzakelijk kan zijn een prioritering aan te geven tussen en binnen de doelstellingen.

Behoud en ontwikkeling van natuur

Het plangebied is aangewezen als kerngebied in de ecologische hoofdstructuur (EHS). De deelgebieden en natuurdoelen zijn vastgelegd in het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL) en uitwerkingen daarvan. De bijlage van de startnotitie gaat hier uitgebreid op in. Voor het voornemen geldt een aantal verschillende doelen en ambities:

- behoud en versterking van bestaande (zeer waardevolle) natuur;
- ontwikkeling van nieuwe natuur, gestuurd door de rivierdynamiek;
- realisatie van een robuuste oost-westverbinding in de EHS.

Werk de doelstellingen uit in het MER aan de hand van natuurdoeltypen en doelsoorten en geef mogelijke synergie en spanning tussen de natuurdoelstellingen onderling aan. Geef aan hoe deze doelstellingen zich verhouden tot het vigerende (provinciale) beleid voor dit EHS-gebied. Betrek daarin ook het ruimtelijke provinciale beleid voor Grauwe ganzen en het voornemen om de Maasplassen aan te melden als Natura 2000-gebied op basis van de Vogelrichtlijn.²

Hoogwaterbescherming

In het plangebied zijn reserveringen opgenomen voor toekomstige rivierversuimende maatregelen in het kader van de Integrale Verkenning Maas (IVM2). Beschrijf in het MER de relatie tussen het voornemen en IVM2 en geef aan:

- of en in welke mate IVM2 leidt tot concrete doelstellingen voor het voornemen, inclusief de termijn waarop deze gerealiseerd moeten zijn;
- in hoeverre met het voornemen invulling kan worden gegeven aan IVM2, zodanig dat toekomstige ingrepen niet meer nodig zijn;
- of het voornemen de realisatie van IVM2-doelstellingen kan belemmeren.

Delfstoffenwinning

Geef in het MER inzicht in de regionale behoefte aan grondstoffen, het mogelijke afzetgebied en de (minimaal/maximaal) te winnen hoeveelheden. Beschrijf de randvoorwaarden en uitgangspunten voor het voornemen op basis van het rijksbeleid en provinciaal beleid voor ontgrondingen.

Overige doelstellingen en uitgangspunten

In de startnotitie zijn geen doelstellingen opgenomen over het medegebruik van het plangebied voor verschillende vormen van recreatie en/of landbouw. Uit de zienswijzen maakt de Commissie op dat er wel een behoefte bestaat

² In zienswijzen 9 en 13 (zie bijlage 2) wordt gewezen op de waarde van het Maasplassengebied voor (onder andere) de Grauwe gans.

aan vormen van medegebruik, vooral sportvisserij en recreatievaart.³ Geef in het MER aan welke randvoorwaarden en uitgangspunten worden gehanteerd voor verschillende gebruiksfuncties binnen het plangebied en in hoeverre deze verenigbaar zijn met de projectdoelstellingen.

2.2 Beleidskader en te nemen besluiten

In de bijlage 'kaderstellend beleid' bij de startnotitie wordt ingegaan op het planologisch kader op Europees, nationaal, provinciaal en gemeentelijk niveau. Beschrijf in het MER de relevante randvoorwaarden uit deze beleidskaders en wet- en regelgeving en geef aan wat de consequenties voor (onderdelen van) de voorgenomen activiteit zijn. Besteed specifiek aandacht aan de betekenis van het provinciaal ontgrondingenbeleid voor het voornemen.⁴

In hoofdstuk 5 van de startnotitie is een overzicht opgenomen van de te nemen besluiten. Neem dit overzicht over in het MER en geef de relatie van deze besluiten met de m.e.r.-procedure aan.

3. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

3.1 Algemeen

Geef in het MER een heldere beschrijving van de verschillende onderdelen van het voornemen en alternatieven en varianten, zo uitgebreid als nodig is om een goede effectbeschrijving en vergelijking van alternatieven en varianten mogelijk te maken. Maak zoveel mogelijk gebruik van visualisaties om de ruimtelijke veranderingen en landschappelijke inpassing van de varianten te illustreren. Geef op tenminste één kaart alle topografische namen die in het MER worden gebruikt en de rivierkilometers aan.

3.2 Alternatieven

In § 3.5 van de startnotitie is aangegeven volgens welke werkwijze alternatieven en varianten zullen worden ontwikkeld. Geef in het MER aan welke keuzes in het voortraject reeds zijn gemaakt en op basis van welke criteria. Beschrijf de ontwerpruimte voor ontwikkeling van varianten. De Commissie beveelt aan om in het MER de randvoorwaarden en uitgangspunten voor de variantenontwikkeling expliciet te maken en op basis daarvan de te onderzoeken alternatieven en varianten nader te motiveren. Maak daarbij onderscheid tussen randvoorwaarden (zoals de stabiliteit van de waterkeringen en eisen vanuit de scheepvaart), de doelstellingen van het voornemen en uitgangspunten vanuit bestaande functies (verschillende vormen van recreatie en landbouw) en waardevolle elementen in het plangebied (natuur- en landschapswaarden, cultuurhistorische en aardkundige waarden).

De Commissie adviseert om de volgende uitgangspunten danwel variabelen te betrekken bij de ontwikkeling en optimalisatie van de alternatieven, inclusief het meest milieuvriendelijk alternatief (mma):

³ Zie zienswijzen 2, 3, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 14, 16 en 18 (zie bijlage 2).

⁴ In de startnotitie wordt de Ontwerp Beleidsnota Ontgrondingen van de provincie Limburg genoemd. Inmiddels is deze beleidsnota (op 7 juli 2009) vastgesteld door Gedeputeerde Staten.

- Realisatie van een grinddek op plaatsen waar ongewenst sterke erosie van het aangebrachte zand zou kunnen optreden.⁵
- Optimalisatie van nevengeulen zodat zij bij waterstanden boven het stuwpeil stroomvoerend zijn of droogvallen.⁶ Dit zorgt ervoor dat sedimentatie van slib wordt tegengegaan, wat van belang is voor een duurzaam behoud van de schrale vegetatie die zich op het zand zal ontwikkelen.
- Stimuleren van processen van erosie en sedimentatie van zand en grind (binnen grenzen die de veiligheid stelt), bijvoorbeeld door nevengeulen bovenstrooms te laten inscharen met de hoofdgeul.
- Mogelijkheden voor zand-/grindsuppleties in het zomerbed, om het eventuele tekort aan sediment aan te vullen. Sedimentatie van zand en grind is alleen mogelijk als dit sediment door de rivier wordt aangevoerd.
- Het deels verondiepen van de Gerelingsplas/NS-plas.⁷

Verder adviseert de Commissie, mede op basis van de ingediende zienswijzen⁸, om in het MER een variant op te nemen waarbij de Gerelingsplas toegankelijk blijft voor verschillende vormen van recreatie (watersport, hengelsport). Vergelijking van deze variant met de andere varianten maakt de eventuele spanning tussen verschillende doelstellingen en functies zichtbaar, waardoor bij de besluitvorming een goede en transparante afweging van belangen kan plaatsvinden.

3.3 Referentie

Met de referentiesituatie wordt bedoeld de huidige situatie inclusief de autonome ontwikkelingen in het studiegebied, waarmee de alternatieven in het MER worden vergeleken. In de startnotitie is deze situatie aangeduid als het nulalternatief. Onder autonome ontwikkeling wordt verstaan: de toekomstige ontwikkeling van het milieu zonder dat de voorgenomen activiteit of een van de alternatieven wordt gerealiseerd. Daarbij moet worden uitgegaan van huidige activiteiten in het studiegebied en van reeds genomen besluiten over nieuwe activiteiten.

Specifiek van belang is dat er in de referentiesituatie vanuit moet worden gegaan dat de Ecologische Hoofdstructuur in 2018 gerealiseerd is conform de vigerende doelstellingen en uitgangspunten van het provinciale beleid (Provinciaal Omgevingsplan Limburg en uitwerkingen daarvan).

⁵ Een leidend principe bij herinrichtingsplannen is om aan te sluiten bij kenmerken en processen die horen bij het riviersysteem zoals dat er bij actuele randvoorwaarden van beddingmateriaal, afvoer en verval van nature uit zou zien. Voor binnenbochten in dit deel van de Maas zijn dat met name schraal begroeide, dynamische zand-/grindbanken doorsneden door één of meer nevengeulen. Uit de Startnotitie blijkt dat na de grindwinning de weerdverlagingen zullen worden aangevuld met zand dat in de Gerelingsplas zal worden gebaggerd. De afwezigheid van een grinddek – dat er van nature op veel plaatsen langs het zomerbed zou moeten zijn – maakt de weerdverlagingen zeer gevoelig voor erosie, temeer daar de bovenaanvoer bij hoge afvoer een sterk onverzadigde concentratie van zand in suspensie zal bevatten door het afgepleisterd karakter van de bodem van de Grensmaas.

⁶ Het vigerend ontwerp van de meest oostelijke nevengeul is op dit punt niet optimaal.

⁷ In zienswijze 4 geeft de beheerder van de NS-plas, de Stichting het Limburgs Landschap, aan dat het verondiepen van de NS-plas wenselijk is voor optimale ontwikkeling van de natuur in het plangebied.

⁸ Uit zienswijzen 2, 3, 5, 6, 7, 14, 16 (zie bijlage 2) en het verslag van de informatieavond blijkt dat toegankelijkheid van de Gerelingsplas voor veel betrokkenen gewenst is.

4. BEOORDELINGSKADER

4.1 Algemeen

De alternatieven worden in het MER getoetst aan doelbereik en milieugevolgen. In hoofdstuk 4 van de startnotitie is voor de relevante milieuaspecten beschreven welke informatie noodzakelijk is voor de besluitvorming en welke onderzoeken uitgevoerd zullen worden in het kader van de m.e.r.-procedure.

De beschrijving van de milieugevolgen in de volgende paragrafen geldt:

- in aanvulling op of ter specificatie van hoofdstuk 4 van de startnotitie;
- voor zowel de referentiesituatie als voor de alternatieven en varianten.

De begrenzing van het studiegebied moet zodanig worden gekozen dat alle effecten van de verschillende onderdelen van het voornemen in beeld worden gebracht, ook als deze effecten zich ruim buiten het plangebied voordoen.

Maak in het MER een duidelijk onderscheid tussen tijdelijke en permanente effecten en geef daarbij aan over welke periode de tijdelijke effecten zich voordoen.

4.2 Doelbereik

Voor het voornemen geldt een meervoudige doelstelling. Beschrijf in het MER het toetsingskader voor de doelstellingen, zodat blijkt op basis van welke criteria en parameters de alternatieven aan de doelstellingen worden getoetst. Geef inzicht in het doelbereik van de alternatieven ten opzichte van de referentiesituatie, waaronder:

- de bijdrage van de alternatieven aan de vermindering van de hoogwaterafvoerproblematiek van de Maas⁹. Beschrijf de gevolgen voor de waterstand in de rivier de Maas bij hoge, gemiddelde en lage waterstanden en geef aan hoe deze zich verhouden tot de doelstellingen van IVM2;
- de meerwaarde van de alternatieven voor het behoud en de ontwikkeling van (dynamische rivier)natuur ten opzichte van realisatie van de EHS volgens het vigerende beleid en andere uitgangspunten (zie § 2.1).

4.3 Rivierkunde, morfologie en veiligheid

In § 4.2. van de startnotitie is een aanzet gegeven voor het voorgenomen rivierkundige onderzoek. De Commissie heeft kennis genomen van het onderzoek dat al is uitgevoerd naar de hoogwaterveiligheid en de stroomsnelheden en de effecten daarvan op de morfologie, de stabiliteit van kunstwerken en op de scheepvaart. Zij ondersteunt de aanpak en aanbevelingen die in het betreffende rapport¹⁰ en in de startnotitie worden gegeven voor het verder in het MER nog uit te voeren hydraulisch en morfologisch onderzoek. In aanvulling hierop adviseert de Commissie om in het MER aandacht te besteden aan:

- de morfologische ontwikkeling van de verondiepte Spoorplas en eventuele maatregelen die nodig zijn om te voorkomen dat deze plas op termijn geheel dichtslibt;

⁹ De verwachte waterstandverlaging bij hoogwater en over welk gebied deze verlaging merkbaar zal zijn.

¹⁰ Rivierkundige beoordeling project Lus van Linne. Hydraulische effectbepaling bij maatgevende hoogwateromstandigheden Rapport PR1626, HKV, juni 2009.

- de mogelijke toename van sedimentatie in benedenstrooms gelegen delen van de Maas en het effect daarvan op de natuur en het onderhoudsbaggerwerk.¹¹

De Commissie adviseert om de kwantitatieve morfologische berekeningen niet te beperken tot het zomerbed, maar daarin het gehele studiegebied te betrekken. Op de verlaagde weerden zijn bij hoogwater enerzijds hoge stroomsnelheden vereist om ongewenste sedimentatie van klei tegen te gaan. Anderzijds moet op bepaalde plaatsen de kans op (te) sterke erosie van een oever in binnen- of buitenbocht of in een nevengeul kunnen worden uitgesloten. Dit vereist een uitgekiend ontwerp van weerdverlaging, vormgeving van nevengeulen en waar noodzakelijk het aanbrengen van een beschermend grinddek. Hiervoor zijn ondersteunende morfologische berekeningen onontbeerlijk.

4.4 Bodem en water

Beschrijf de bodemkundige en geologische opbouw van het gebied¹² en maak een hydrologische systeemanalyse. Daarbij moet het plangebied in een groter functionerend geheel worden geplaatst, dat wil zeggen dat een relatie moet worden gelegd met de binnen- en buitendijkse gebieden in de gemeenten Roermond en Maasgouw.

Geef in het MER inzicht in:

- de huidige geohydrologische situatie en de consequenties van het weggraven van bestaande grind- en zandlagen, de vergroting en verdieping van de Gerelingsplas en de verondieping van de Spoorplas. Ga specifiek in op de gevolgen van het voornemen voor de grondwaterstanden en de kwel in het binnendijkse gebied bij hoge, gemiddelde en lage rivierwaterstanden;
- de kwaliteit van de vrijkomende grondstromen en geef aan of deze voldoet aan de kwaliteitseisen die vanuit het Besluit bodemkwaliteit gesteld worden aan hergebruik. Houd hierbij rekening met de ontwikkelingen die plaatsvinden rondom het verantwoord opvullen van (voormalige) zandwinputten;
- Geef inzicht in de relatie tussen de oude en de nieuwe bodemrapporten, en eventueel optredende verschillen.
- de toekomstige kwaliteit van de uiterwaardbodem, als gevolg van met sediment meegevoerde verontreinigingen, en consequenties daarvan voor het gebruik en beheer van het gebied;
- de gevolgen van het voornemen voor de waterkwaliteit van de Gerelingsplas en Spoorplas. Ga in op de verblijftijd van het water in de plassen (mate van doorstroming), mogelijke verontreiniging door opwerveling van slib tijdens werkzaamheden, kans op blauwalgenbloei en de gevolgen van zowel (extreem) hoogwater als (extreem) laagwater.

4.5 Natuur

Het MER moet duidelijk maken welke gevolgen de voorgenomen activiteit kan hebben op de natuur. Op basis van de natuurwet- en regelgeving moeten veel natuurgevolgen gedetailleerd onderzocht worden. De Commissie vindt het belangrijk dat, los van de wet- en regelgeving, in het MER op hoofdlijnen een algemeen beeld wordt geschetst van de huidige situatie, de autonome ontwik-

¹¹ Het aanbrengen van een zanddek in de weerdverlaging zal er onvermijdelijk toe leiden dat bij hoogwater het zandtransport naar stroomafwaarts gelegen delen van de Maas zal toenemen. Uiteraard is dat bij het aanbrengen van een zand-/grindsuppletie in het zomerbed nog veel meer het geval.

¹² Geef daarbij ook de winbare hoeveelheden zand en grind aan.

keling en de effecten op de natuur in het studiegebied. Beschrijf daarvoor het ecosysteem in het studiegebied en betrek daarin de geomorfologie en de hydrologie van het gebied.

Geef in het MER aan welke kenmerkende habitats en soorten aanwezig zijn in het studiegebied en wat de autonome ontwikkeling van de natuur in het gebied is. Ga daarna in op de ingreep-effect relatie tussen de voorgenomen activiteit en de in het plangebied aanwezige natuurwaarden. Geef daarvoor aan voor welke van deze dieren en planten aanzienlijke gevolgen te verwachten zijn, wat de aard van de gevolgen¹³ is en wat deze gevolgen voor de populaties betekenen. Beschrijf mitigerende maatregelen die de gevolgen kunnen beperken of voorkomen. Geef inzicht in de mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (ganzen) in delen van het gebied.

Gebiedsbescherming

Het voornemen heeft als doel de versterking c.q. realisatie van de EHS. Behalve positieve gevolgen is er een kans op negatieve gevolgen voor bepaalde natuurwaarden. Maak in de effectbeschrijving een onderscheid tussen de aanlegfase en de beheersfase.

Beschrijf voor het plangebied:

- de 'wezenlijke kenmerken en waarden' van het gebied;
- de samenhang met EHS buiten het plangebied;
- de huidige natuurwaarden;
- een beschrijving en kaart van de gewenste natuurdoeltypen volgens het Handboek Natuurdoeltypen;
- de noodzakelijke abiotische condities voor deze natuurdoeltypen (bodemgesteldheid, voedselrijkdom, waterhuishouding);
- de noodzakelijke maatregelen om deze natuurdoelen te behalen;
- mogelijke maatregelen en fasering in plaats en tijd om (negatieve) gevolgen van aanleg te minimaliseren;
- het noodzakelijke beheer na voltooiing en of dit mogelijk conflicterend is met de te bereiken doelen;
- de mate waarin de alternatieven aan de gestelde doelen voldoen.

Soortenbescherming

Beschrijf welke door de Flora- en faunawet beschermde soorten te verwachten zijn in het plangebied, waar zij voorkomen en welk beschermingsregime voor de betreffende soort geldt.¹⁴ Ga in op de mogelijke gevolgen van het voornemen voor deze beschermde soorten en bepaal of verbodsbepalingen overtreden kunnen worden, zoals het verbod op het verstoren van een vaste rust- of verblijfplaats¹⁵. Geef indien verbodsbepalingen overtreden kunnen worden aan welke invloed dit heeft op de staat van instandhouding van de betreffende soort. Beschrijf mitigerende en/of compenserende maatregelen die eventuele aantasting kunnen beperken of voorkomen.

¹³ Geef aan of het gaat om vernietiging van leefgebied door bijvoorbeeld ruimtebeslag, verstoring door bijvoorbeeld licht en geluid, verdroging of vernatting door verandering van de waterhuishouding, versnippering door doorsnijdingen of barrièrewerking en vermessing en verzuring door bijvoorbeeld deposities van stikstof.

¹⁴ Op grond van de Flora- en faunawet en de daarop gebaseerde algemene maatregelen van bestuur en ministeriële regelingen bestaan er vier verschillende beschermingsregimes. Welk regime van toepassing is, is afhankelijk van de groep waartoe de soort behoort. Er wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende categorieën: tabel 1 (algemene soorten), tabel 2 (overige soorten), tabel 3 (Bijlage IV Habitatrichtlijn-/ bijlage 1 AMvB-soorten) en vogels.

¹⁵ De verbodsbepalingen zijn opgenomen in art. 8 (planten) en 9 - 12 (dieren) van de Flora- en faunawet.

4.6 Landschap en cultuurhistorie

De Commissie adviseert deze aspecten uit te werken conform het in § 4.4 en 4.5 van de startnotitie beschreven voorgenomen onderzoek.

4.7 Woon- en leefomgeving

Voor effecten op de woon- en leefomgeving is vooral de uitvoeringsfase relevant. Geef in het MER inzicht in:

- de fasering en tijdsduur van de verschillende werkzaamheden;
- de omvang en diepte van de grondstoffenwinning;
- de hoeveelheden (oppervlakten, diepten, aantal m³) vermarktbaar en niet-vermarktbaar materiaal die worden afgegraven;
- gedurende welke tijden de grondstoffenwinning en -verwerking plaatsvindt en met welk transportmiddel en via welke route producten worden afgevoerd;
- welke tijdelijke en/of permanente depots (locatie, dimensies, te bergen materiaal) worden ingericht;
- welke maatregelen worden voorzien om nadelige effecten van de winning te beperken.

Geef daarnaast voor de uitvoeringsfase inzicht in:

- de geluidimmissie (equivalente geluidniveaus en maximale (piek)geluidsniveaus) bij geluidgevoelige bestemmingen als gevolg van de geluidemissie binnen het plangebied; maak daarbij onderscheid in de geluidemissie van de grondstofwinning zelf, de geluidemissie van de afvoer van de grondstoffen en geluidemissie door de herinrichting van het gebied;
- de gevolgen van het initiatief voor de luchtkwaliteit. Niet te verwachten is dat de grenswaarden uit de Wet Milieubeheer (luchtkwaliteitseisen) zullen worden overschreden. In het MER moet dit aannemelijk worden gemaakt. Indien niet aannemelijk kan worden gemaakt dat met zekerheid aan de grenswaarden van de Wet Milieubeheer wordt voldaan, moet een modelberekening worden uitgevoerd conform de Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007.
- Bij de toepassing van win- en verwerkingsinstallaties kan ook de laagfrequente geluidemissie¹⁶ een rol van betekenis spelen. Geef in dat geval aan wat de te verwachten laagfrequente geluidsniveaus zijn in de woonomgeving en welke mitigerende maatregelen zullen worden getroffen. Geef naast de effecten, aan of het optreden van laagfrequent geluid tot schade kan leiden.
- Geef in de MER aan in welke mate sprake is van visuele hinder tijdens de werkzaamheden.

¹⁶ Men spreekt over laagfrequent geluid bij frequenties tot ca. 100 Hz. Naast het horen kan er bij laagfrequent geluid ook (in meer of mindere mate) sprake zijn van "beleven" van het geluid als druk op de oren, ogen of buik. Laagfrequent geluid kenmerkt zich onder andere door een goede geluidsoverdracht (dat wil zeggen weinig demping) over grote afstand. Vanwege deze combinatie kan laagfrequent geluid ten gevolge van zeefinstallaties relevant zijn voor afstanden tot 500 à 1000 meter, afhankelijk van omvang en trillfrequentie van de desbetreffende zeef. Indien het niveau van het laagfrequente geluid hoger is dan de gehoordrempel kan er al sprake zijn van hinder. Indien er derhalve sprake is van waarneembaar laagfrequent geluid, zijn de reacties ook relatief heftig, in tegenstelling tot geluid bij hogere frequenties. Bij laagfrequent geluid kan er ook sprake zijn van secundaire effecten in de vorm van (zichtbaar) trillende objecten en hoorbaar geluid vanwege in trilling gebrachte ramen, kopjes en dergelijke.

5. OVERIGE ASPECTEN

Voor de onderdelen 'vergelijking van alternatieven' en 'leemten in milieu-informatie' heeft de Commissie geen aanbevelingen naast de wettelijke voorschriften.

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER.

Het bevoegd gezag moet bij het besluit aangeven hoe en op welke termijn een evaluatieonderzoek verricht zal worden om de voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken en zo nodig aanvullende mitigerende maatregelen te treffen. Het verdient aanbeveling om in het MER reeds een aanzet te geven voor een evaluatieprogramma en daarbij een verband te leggen met de geconstateerde leemten in informatie en onzekerheden.

BIJLAGE 1: Projectgegevens richtlijnenfase besluit-m.e.r.

Initiatiefnemer: Ballast Nedam Grondstoffen B.V.

Bevoegd gezag: College van burgemeester en wethouders van de gemeente Roermond (coördinerend), college van Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg en Rijkswaterstaat Limburg

Besluit: wijziging bestemmingsplan, vergunningen inzake Ontgrondingenwet en Wet beheer rijkswaterstaatwerken

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C9, C16.1, mogelijk C18.3

Activiteit: herinrichting door ontgroning in het gebied Lus van Linne, ten behoeve van natuurontwikkeling en hoogwaterveiligheid

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in de Staatscourant van 25 augustus 2009
ter inzage legging startnotitie: 26 augustus tot en met 7 oktober 2009
adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 31 augustus 2009
richtlijnenadvies uitgebracht: 2 november 2009

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

dr. J.H. van den Berg
drs. P.J. Jongejans (secretaris)
dr. H.J.R. Lenders
drs. L.H.J. Verheijen (voorzitter)

Werkwijze Commissie bij richtlijnenadvies:

In dit advies geeft de Commissie aan welke onderwerpen naar haar mening behandeld dienen te worden in het MER en met welke diepgang. De Commissie neemt hierbij de startnotitie als uitgangspunt.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advisering:

- Startnotitie Besluit-MER Nieuw Leven in de Lus van Linne, Ballast Nedam, 21 juli 2009.
- Rivierkundige beoordeling project Lus van Linne; Hydraulische effectbepaling bij maatgevende hoogwateromstandigheden; HKV lijn in water, juni 2009.

De Commissie heeft kennis genomen van de zienswijzen en adviezen, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumomstandigheden of te onderzoeken alternatieven. Een overzicht van de zienswijzen en adviezen is opgenomen in bijlage 2.

BIJLAGE 2: Lijst van zienswijzen en adviezen

1. Stichting Milieufederatie Limburg, Roermond
2. Stichting Sportraad Roermond, sectie Buitenwater en H.S.V. St. Petrus, Leeuwen-Roermond
3. WSV Osen-Oeveren, Linne
4. Stichting het Limburgs Landschap, Lomm
5. Koninklijk Nederlands Watersport Verbond, Nieuwegein
6. Recron, Driebergen
7. B. Verhulst, Linne
8. Waterschap Roer en Overmaas, Sittard
9. Limburgse Land- en Tuinbouwbond (LLTB), Roermond
10. Hengelsport Federatie Limburg, Roermond
11. H.P.M. Hamans, Melich
12. J. Linssen, Horn
13. Vogelbescherming Nederland, Zeist
14. Hengelsportvereniging de Rietvoorn, Ool-Herten
15. College van B&W gemeente Maasgouw, Maasbracht
16. J. van Breemen, Roermond
17. C. Beurskens, Linne
18. W.P.M. Schrijnwerkers, Horn

Verslag informatieavond d.d. 15 september 2009